

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Nummer 104112/20

Betreft zaak: Geschil Sapa/Liander

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 51 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet).

I. Verloop van de procedure

1. Bij brief van 16 maart 2012 heeft Sapa Profiles B.V. (hierna: Sapa) zich tot de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) gewend met een klacht als bedoeld in artikel 51 E-wet. Deze klacht richt zich tot Liander N.V. (hierna: Liander).
2. Op 20 april 2012 heeft Liander een schriftelijke zienswijze ingediend naar aanleiding van de geschilaanvraag.
3. Op 5 juni 2012 hebben Sapa en Liander hun standpunten uiteengezet tijdens een hoorzitting ten kantore van de Nederlandse Mededingingsautoriteit. Het verslag van de hoorzitting is op 28 juni 2012 aan partijen gezonden.
4. Bij brief van 11 juni heeft Liander twee vragen beantwoord die op de hoorzitting waren gesteld. Deze brief is op 22 juni doorgestuurd aan Sapa.

II. Het geschil

5. Het geschil heeft betrekking op de vraag welk periodiek aansluittarief door Liander aan Sapa in rekening mag worden gebracht. Meer specifiek is aan de orde of Liander terecht een vergoeding meerlengte verbinding als bedoeld in artikel 2.3.2B van de Tarievenscode Elektriciteit¹ als onderdeel van het aansluittarief berekent voor de meerlente van een drietal

¹ Tarievenscode Elektriciteit zoals gewijzigd vastgesteld door de Raad van Bestuur van de NMa bij besluit van 24 februari 2009, nr. 102466/23.

kabels die lopen van het station Reynolds Inkoop, dat is verbonden met de installatie van Sapa, naar het onderstation Harderwijk. Het onderstation Harderwijk maakt deel uit van het net van Liander. Voor de beantwoording van deze vraag is doorslaggevend of deze verbinding deel uit maakt van de aansluiting van Sapa dan wel onderdeel is van het net van Liander.

6. Als Liander inderdaad een vergoeding meerlengte verbinding in rekening mag brengen, dan is vervolgens de vraag aan de orde of dit dient plaats te vinden per verbinding of per afzonderlijke kabel.

III. De feiten

7. Sinds het jaar 2000 verbinden drie kabels van elk 5 MVA het onderstation Harderwijk met het railsysteem dat zich bevindt in het inkoopstation Reynolds Inkoop (hierna: Reynolds Inkoop). Voor de meerlengte van deze kabels heeft Liander aan Sapa een vergoeding meerlengte verbinding in rekening gebracht, in ieder geval vanaf het jaar 2007.
8. Op de verbinding tussen het station Reynolds Inkoop en het onderstation Harderwijk zijn in het jaar 2000 tevens twee andere verbindingen gerealiseerd. Een verbinding van 10 MVA loopt naar het nabijgelegen Lorentz en een verbinding van tussen de 2 en 3 MVA loopt naar het tevens in de buurt gelegen Ampèrestraat. Het is niet duidelijk waarom deze verbindingen zijn aangelegd. Sapa heeft niet verzocht om de aanleg van deze verbindingen. Liander heeft desgevraagd geen verklaring kunnen geven voor de aanleg van deze verbindingen.
9. De netconfiguratie sinds 2000 leidt er toe dat Sapa een gecontracteerde N-1 capaciteit heeft van in totaal 10 MVA en 5 MVA reservecapaciteit. Daarnaast bevatten de verbindingen naar Lorentz en Ampèrestraat in totaal nog een capaciteit van 12-13 MVA.

IV. Standpunt van partijen

Sapa

10. Sapa is van mening dat Liander geen vergoeding meerlengte verbinding aan haar in rekening mag brengen. Sapa stelt dat de drie kabels onderdeel uitmaken van het door Liander beheerde net, omdat deze kabels behalve met de installatie van Sapa ook zijn verbonden met het schakelstation Lorentz (hierna: Lorentz) en het station Ampèrestraat (hierna: Ampèrestraat). De drie kabels kunnen dus ook dienen ter ondersteuning van andere aansluitingen dan die van Sapa zelf. Sapa is van mening dat sprake is van zogenoemde 'diepe aansluitkosten'. Sapa vraagt de Raad om vast te stellen dat vanaf het jaar 2000, zijnde

het jaar dat de verbindingen met schakelstation Lorentz en het station Ampèrestraat tot stand zijn gebracht, ten onrechte een vergoeding meerlengte verbinding in rekening is gebracht en tevens dat een dergelijke vergoeding niet meer onderdeel mag uitmaken van het aansluittarief.

11. Ook vindt Sapa dat als toch een vergoeding meerlengte verbinding in rekening mag worden gebracht, dit moet gebeuren per verbinding en niet per afzonderlijke kabel, omdat dit rechtsreeks zou volgen uit artikel 28, eerste lid, van de E-wet. Daarnaast zou dit ook voortvloeien uit artikel 2.3.2B van de Tarievencode Elektriciteit, de toelichting bij dit artikel en bijlage A bij de Tarievencode Elektriciteit, alsmede het Toetsingskader Aansluittarieven van de toenmalige Dienst toezicht energie uit 2001.

Liander

12. Liander stelt zich op het standpunt dat terecht een vergoeding meerlengte verbinding aan Sapa in rekening is gebracht, omdat de kabels naar Lorentz en Ampèrestraat niet worden of zijn gebruikt. De kosten zijn volgens Liander overigens pas vanaf 2007 in rekening gebracht. Er is geen sprake van 'diepe aansluitkosten'. Ook is Liander van mening niet verplicht te zijn de betreffende vergoeding per verbinding vast te stellen, maar dit per kabel te mogen doen. Dit volgt volgens Liander uit bepaling 2.3.2.B van de Tarievencode Elektriciteit, het vastgestelde tariefbesluit van 31 december 2007 en de uitspraak van het College van beroep voor het bedrijfsleven van 16 juni 2008.²

V. Juridisch kader

13. Artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet luidt:
“aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, dan wel tussen een net en een ander net op een ander spanningsniveau”
14. Artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet luidt:
“net: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer”

² CBb 16 juni 2008, LJN: BD5973.

15. Artikel 51, eerste lid, van de E-wet luidt:

“Een partij die een geschil heeft met een netbeheerder over de wijze waarop deze zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet uitoefent, dan wel aan zijn verplichtingen op grond van deze wet voldoet, kan een klacht bij de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit indienen.”

16. Artikel 36, eerste lid, van de E-wet luidt:

“De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt de tariefstructuren en voorwaarden vast met inachtneming van:

- a. het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders als bedoeld in artikel 27, 31 of 32 en de resultaten van het overleg, bedoeld in artikel 33, eerste lid,*
- b. het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de elektriciteitsvoorziening,*
- c. het belang van de bevordering van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de elektriciteitsmarkt,*
- d. het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van afnemers en*
- e. het belang van een goede kwaliteit van de dienstverlening van netbeheerders, en*
- f. het belang van een objectieve, transparante en niet discriminatoire handhaving van de energiebalans op een wijze die de kosten weerspiegelt, en*
- g. de in artikel 26b bedoelde regels.”*

17. Artikel 2.3.2B van de Tarievencode Elektriciteit luidt:

“De periodieke vergoeding voor aansluitingen met een aansluitcapaciteit kleiner dan 3 MVA bestaat uit een bedrag ter dekking van de kosten van het instandhouden van de aansluiting en voor elke meter meer dan de maximale kabellengte van 25 meter tussen de plaats waar het net verbroken is en de voorzieningen om het net te beveiligen (de verbinding). De periodieke vergoeding voor aansluitingen met een aansluitcapaciteit groter dan of gelijk aan 3 MVA bestaat uit een bedrag ter dekking van de kosten van het instandhouden van de aansluiting, aangevuld met een bedrag per meter ter dekking van de kosten van het instandhouden voor elke meter meer dan die 25 meter.”

18. Artikel 2.4.5 van de Tarievencode Elektriciteit luidt:

“In het geval dat op een bestaande aansluiting een nieuwe aansluiting wordt gemaakt, zodat een deel van de aansluitkabel in een net verandert, zal de netbeheerder onder de volgende voorwaarden overgaan tot restitutie van een deel van het door de “eerstaangeslotene” betaalde éénmalige aansluittarief:

- a. de restitutie heeft slechts betrekking op het tarief dat is betaald voor de meerlengte van de verbinding boven de 25 meter;*
- b. de restitutie is van toepassing wanneer de afstand van de nieuwkomer hemelsbreed gemeten naar de aansluitkabel van de “eerstaangeslotene” korter is dan de afstand*

gemeten naar het voormalige net. De afstand wordt gemeten zoals bepaald is voor de standaardaansluiting;

- c. De restitutieregeling is niet van toepassing op aansluitingen boven de 10 MVA, tijdelijke aansluitingen, aansluitingen ouder dan 25 jaar en aansluitingen waarvan de aansluitwerkzaamheden zijn uitbesteed aan derden; en*
- d. voor de eerste zeven jaar wordt de restitutie op initiatief van de netbeheerder verstrekt. Na zeven jaar wordt de restitutie verstrekt indien de "eerstaangeslotene" hiertoe een schriftelijk, met bewijsstukken ondersteund, verzoek bij de netbeheerder indient; en*
- e. onder "eerstaangeslotene" wordt iedere afnemer verstaan op wiens aansluitkabel een nieuwe aansluiting wordt gemaakt."*

VI. Beoordeling van het geschil

- 19. In dit geschil staat de vraag centraal of Liander terecht een vergoeding meerlengte verbinding (als bedoeld in artikel 2.3.2B van de Tarievencode Elektriciteit) als onderdeel van het aansluittarief aan Sapa berekent voor de meerlente van drie kabels die zich bevinden tussen het onderstation Harderwijk en het Station Reynolds Inkoop.
- 20. Voor de beantwoording van deze vraag dient eerst te worden vastgesteld of de verbindingen in kwestie deel uitmaken van de aansluiting van Sapa dan wel tot het net van Liander moeten worden gerekend. Slechts indien de verbindingen deel uitmaken van de aansluiting van Sapa kan een vergoeding voor meerlengte verbinding aan de orde zijn.
- 21. Uit de in paragraaf III beschreven netconfiguratie blijkt dat de drie verbindingen niet alleen strekken tot het tot stand brengen van een verbinding tussen Reynolds Inkoop en het tot het net van Liander behorende onderstation Harderwijk, maar ook dat daaraan twee andere verbindingen zijn bevestigd. Een verbinding van 10 MVA loopt naar het nabijgelegen Lorentz en een verbinding van tussen de 2 en 3 MVA loopt naar het tevens in de buurt gelegen Ampèrestraat. Dit heeft tot gevolg dat de verbindingen vanaf het onderstation Harderwijk tot aan Reynolds Inkoop geen deel meer uitmaken van de aansluiting van Sapa maar moeten worden gekwalificeerd als een onderdeel van een net. Indien andere aansluitingen worden gerealiseerd op een bestaande aansluiting wordt de bestaande aansluiting een onderdeel van het net. Blijkens de definitie van het begrip 'aansluiting' zoals deze in artikel 1, eerste lid, aanhef en onder b E-wet betreft de aansluiting een exclusieve verbinding tussen een net en een onroerende zaak van een afnemer. De Raad wijst in dit verband voorts op artikel 2.4.5 van de Tarievencode Elektriciteit, dat uitgaat van de conversie van een bestaande aansluiting in een onderdeel van het net, indien op de bestaande aansluiting een nieuwe aansluiting wordt gerealiseerd.

22. Aangezien de drie kabels door de verbindingen met Lorentz en Ampèrestraat niet alleen Sapa kunnen dienen maar technisch gesproken ook Amperestraat en Lorentz, is tot aan de aansluiting van Sapa sprake van een net dat toebehoort aan Liander.
23. Gelet op het bovenstaande behoort de verbinding bestaande uit de in randnummer 7 genoemde drie kabels die lopen vanaf het onderstation Harderwijk naar Reynolds Inkoop tot het net van Liander. Het is daarbij niet van belang dat de verbindingen naar Lorentz en Ampèrestraat niet (meer) worden gebruikt en/of de oorspronkelijke bestemming daarvan bij Liander niet meer bekend is.
24. Naar het oordeel van de Raad brengt Liander, gezien het hiervoor is overwogen, voor de drie kabels ten onrechte op grond van artikel 2.3.2B van de Tarievencode Elektriciteit een periodieke vergoeding meerlengte verbinding bij Sapa in rekening.
25. Nu de Raad bepaalt dat ten onrechte een periodieke vergoeding meerlengte verbinding in rekening is gebracht, is de door Sapa als subsidiair opgeworpen vraag of een vergoeding meerlengte verbinding per verbinding of per afzonderlijke kabel in rekening mag worden gebracht, niet meer aan de orde.

Conclusie

26. De Raad concludeert, gelet op het voorgaande, dat de klacht van Sapa gegrond is. De verbindingen vanaf het onderstation Harderwijk tot aan het station Reynolds Inkoop maken geen deel uit van de aansluiting van Sapa maar moeten worden gekwalificeerd als een net dat in beheer is bij Liander. Liander is niet gerechtigd is over deze kabels een periodiek aansluittarief in rekening te brengen bij Sapa.

VII. Besluit

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit:

- verklaart dat Liander N.V. in strijd heeft gehandeld met de artikel 2.3.2B van de Tarievencode Elektriciteit juncto artikel 36 E-wet.

Datum: 24 juli 2012

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze,

W.g.
Monique van Oers
Directeur Juridische Dienst

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.